

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

01 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion, Catan Liliana, Burduh Victor și Stratulat Galina,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 martie 2020, în cauza penală privindu-l pe

Butoi Gheorghii Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în r-nul Xxxxx, sat. Xxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 12.10.2015 – 17.07.2017;

2. instanța de apel: 23.08.2017 – 13.03.2018;

22.01.2019 – 03.03.2020;

3. instanța de recurs ordinar: 26.06.2018 – 11.12.2018;

25.06.2020 – 01.12.2020.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei (sediul Șoldănești) din 17 iulie 2017, Butoi Gheorghii a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, pe capătul de acuzare, aferent sustragerii pe ascuns din gospodăria cet. Bezdîga Svetlana a bunurilor în sumă totală de 750 lei, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani.

În baza art. 90 alin. (1) Cod penal, pedeapsa cu închisoarea a fost suspendată condiționat, cu stabilirea termenului de probă de 2 ani, dacă ultimul nu va săvârși o

nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

A fost achitat Butoi Gheorghii, învinuit în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, pe capătul de acuzare, aferent sustragerii pe ascuns din gospodăria cet. Bezdîga Svetlana a bunurilor în sumă totală de 1130 lei, pe motiv că în acțiunile inculpatului nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

1.1 Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, inculpatul Butoi Gheorghii se învinuiește de către organul de urmărire penală de comiterea furtului de bunuri din gospodăria cet. Bezdîga Svetlana cu cauzarea de daune în proporții considerabile și anume că în perioada de timp 10.04.2015-20.04.2015, ora exactă nefiind posibil de stabilit, aflându-se în s. Xxxxx, r-l Xxxxx, intenționat cu scop de profit și de a sustrage pe ascuns averea altor persoane, în repetate rânduri prin deteriorarea lacătelor de la ușile de la intrare, a pătruns în casa de locuit, ce aparține cet. Bezdîga Svetlana, amplasată în s. Xxxxx, r-l Xxxxx, de unde a sustras pe ascuns o oglindă în trei părți cu costul de 200 lei, un aragaz de masă la prețul de 300 lei, un cuptor electric la prețul de 350 lei, două ceaune mari cu volumul de 8l la prețul unuia de 125 lei, în total 250 lei, un lighean de metal cu volumul de 25l cu prețul de 200 lei, o cratiță din metal cu volumul de 6l cu prețul de 100 lei, un suport din metal pentru tăiat lemne la prețul de 100 lei, două topoare la prețul unuia de 50 lei în total 100 lei, un ciocan mare la prețul de 80 lei, un set de chei pentru autoturism la prețul de 150 lei, o cociorvă din metal la prețul de 50 lei, prin ce a cauzat părții vătămate un prejudiciu în proporții considerabile în sumă totală de 1880 lei.

Învinuirea adusă inculpatului Butoi Gheorghii și-a găsit confirmarea parțial și anume în partea sustragerii din gospodăria lui Bezdîga Svetlana doar a cuptorului electric cu costul de 350 lei, aragazului cu costul de 300 lei și suportul din metal pentru tăiat lemne în sumă de 100 lei, în total suma de 750 lei.

2. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către Procurorul în Procuratura r-l Șoldănești, Botnarencu Vasile, care a solicitat casarea parțială a sentinței, cu rejudecarea cauzei și cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatul Butoi Gheorghii să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă sub formă de 2 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis și aplicarea art. 90 Cod penal, suspendarea executării pedepsei cu stabilirea termenului de probă pe termen de 2 ani.

În argumentarea apelului procurorul a invocat că:

- instanța nu a ținut cont de pericolul social al infracțiunii comise, intenția inculpatului de comiterea infracțiunii, motivul acestuia, datele care se referă la persoana inculpatului precum și relațiile dintre el și partea-vătămată;

- au fost acumulate și prezentate suficiente probe, care au demonstrat vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate;

- matorul Rabii Claudia și-a schimbat declarațiile date în cadrul cercetărilor judecătorești comunicând că nu a cunoscut că inculpatul a pus bunurile la ea în ogradă și că a presupus aceasta, însă declarațiile acesteia pot fi calificate critic din motiv că aceasta este vecină cu Butoi Gheorghii, a trecut mult timp de la comiterea infracțiunii aceasta putea fi influențată să-și schimbe declarațiile;

- în cadrul urmăririi penale, de către organul de urmărire penală nu s-a reușit să se stabilească soarta tuturor bunurilor sustrase, însă probele administrate pe cauză corespund cerințelor stipulate de art. 93-101 Cod de procedură penală, fiind pertinente, concludente, utile, toate fiind în coroborare;

3. Prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 13 martie 2018, s-a respins ca nefondat apelul declarat, fiind menținută sentința.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, prima instanță corect a ajuns la concluzia că probatoriul administrat nu dovedește vinovăția inculpatului în sustragerea bunurilor: „...unei oglinzi în trei părți în sumă de 200 lei, a două ceane mari cu volumul de 8l la prețul unuia de 125 lei, în total 250 lei, a unui lighean din metal cu volumul de 25l cu prețul de 200 lei, a unei cratițe de metal cu volumul de 6l cu prețul de 100 lei, a două topoare la prețul unuia de 50 lei în total suma de 100 lei, a unui ciocan mare la prețul de 80 lei, a unui set de chei pentru autoturism la prețul de 150 lei, a unei cociorve din metal la prețul de 50 lei în total bunuri în sumă de 1130 lei”.

Instanța de apel a specificat că probele prezentate în sprijinul învinuirii nu demonstrează vinovăția inculpatului la sustragerea pe ascuns din avutul părții-vătămate a bunurilor în valoare de 1130 lei, din care considerente, conform art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, s-a impus achitarea inculpatului pe episodul respectiv.

Totodată instanța de apel, a remarcat faptul că sentința contestată a fost emisă legal, fiind întemeiată și motivată, prima instanță dând pe deplin eficiență prevederilor art. 8 alin. (3), art. 101, art. 384 alin. (3) și (4), art. 390 alin. (1) pct. 3, art. 394 alin. (3), art. 396 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a conchis faptul că, considerentele relevante au fost motivate și argumentate din punct de vedere al temeiniciei și legalității, care au dus la soluția de achitare a inculpatului pe episodul de sustragere a bunurilor în sumă de 1130 lei.

Instanța de apel a constatat că sentința primei instanțe conține o motivare amplă și temeinică cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu, fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, instanța de apel a reținut faptul că nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, care au demonstrat cu prisosință soluția dată de prima instanță.

Referitor la criticile cu privire la aprecierea probelor, instanța de apel a specificat faptul că aceasta reprezintă opinia subiectivă a acuzatorului de stat, nefiind argumentată prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

4. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sîli Radu, care indicând drept temei de recurs art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, de către un alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, recurentul a invocat că:

- nu au fost respectate prevederile art. 414 Cod de procedură penală;
- s-a dat o apreciere incorectă probelor prezentate de acuzare, instanța nu a apreciat multilateral și obiectiv probele administrate, care dovedesc vinovăția inculpatului;
- instanța nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel;
- decizia instanței de apel nu este motivată plauzibil;
- la examinarea cauzei nu s-au respectat prevederile art. 101 și art. 394 alin. (3) pct. 2) Cod de procedură penală;
- instanța de apel nu a cercetat, nu a apreciat la justa valoare probele expuse în apel;
- greșit a reținut că fapta încriminată lui Butoi Gheorghii nu a fost confirmată prin probe, or toți martorii audiați au indicat că anume inculpatul a săvârșit infracțiunea;
- nu s-a ținut cont de personalitatea inculpatului, care anterior a mai săvârșit infracțiuni similare;
- la fel toți martorii audiați în cadrul urmăririi penale și cercetărilor judecătorești au indicat circumstanțe cunoscute de ei, inclusiv toți au indicat că le este cunoscut că Butoi Gheorghii a comis furtul, că acesta propunea spre vânzare bunurile sustrase;
- matorul Rabii Claudia și-a schimbat declarațiile date în cadrul cercetărilor judecătorești comunicând că nu a cunoscut că inculpatul a pus bunurile la ea în ogradă și că a presupus aceasta, însă declarațiile acesteia pot fi calificate critic din motiv că

aceasta este vecină cu Butoi Gheorghii, a trecut mult timp de la comiterea infracțiunii aceasta putea fi influențată să-și schimbe declarațiile;

- probele scrise anexate la cauză confirmă vinovăția inculpatului Butoi Gheorghii, astfel în cadrul cercetării la fața locului, în gospodăria părții vătămate Bezdîga Svetlana, la locul comiterii infracțiunii, s-a stabilit că modul de pătrundere în casa de locuit și din gospodărie sunt identice prin deteriorarea lacătelor;

- la fel inculpatul Butoi Gheorghii pe perioada vizată nu avea loc de trai, de muncă și nu dispunea de careva venituri regulate, acesta anterior a mai comis furturi;

- instanța de apel a dat prioritate nefondată probelor apărării în detrimentul acuzării care demască acțiunile ilegale ale inculpatului;

- instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului.

5. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11 decembrie 2018, a fost admis recursul ordinar declarat de către procuror, casată total decizia instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

5.1. Pentru de a decide astfel, instanța de recurs a menționat că, inculpatul prin sentință a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, pe capătul de acuzare, aferent sustragerii pe ascuns a bunurilor din gospodăria cet. Bezdâga Svetlana în sumă totală de 750 lei, în perioada 10.04.2015-20.04.2015, dar fapta dată nu a fost constatată nici prin sentință și nici prin decizia instanței de apel.

Instanța de recurs a constatat că potrivit dispoziției art. 18 Cod contravențional (în redacția Legii nr. 208 din 17.11.2016) se consideră proporții mici valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală sau valoarea pagubei pricinuite care, la momentul săvârșirii contravenției, nu depășește 20% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat, aprobat de Guvern pentru anul în curs la data săvârșirii faptei.

Prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 974 din 04.12.2014 s-a aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2015, în mărime de 4500 lei. Respectiv, la momentul săvârșirii infracțiunii de furt de către Butoi Georghii, în perioada anterior menționată, 20% din cuantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2015 constituia suma de 900 lei, ceea ce la rândul său constituie proporții mici.

Prin urmare, având în vedere că valoarea bunurilor sustrase de către Butoi

Gheorghii pentru care el este condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, de ambele instanțe inferioare este de 750 lei, ceea ce constituie proporții mici în sensul reglementărilor din Codul contravențional, urmau a fi aplicate prevederile art. 10 alin. (1) Cod penal, potrivit cărora legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Astfel, instanța de recurs a constatat că prima instanță, precum și instanța de apel, judecând cauza nu au constatat fapta și neîntemeiat au statuat asupra soluției de condamnare în privința lui Butoi Gheorghii de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, fără a ține cont de circumstanțele de fapt și de drept enumerate supra, iar eroarea admisă de ambele instanțe inferioare nu poate fi corectată de instanța de recurs, motiv din care urmează a fi admis apelul declarat de procuror, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

6. Prin decizia instanței de apel din 03 martie 2020, a fost admis apelul declarat de către procuror, sentința casată parțial, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

A fost încetat procesul penal în privința lui Butoi Gheorghii în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (epizodul sustragerii pe ascuns din gospodăria lui Bezdîga Svetlana a bunurilor în sumă totală de 750 lei), pe motiv că fapta inculpatului constituie contravenție prevăzută de art. 105 Cod contravențional.

Procesul contravențional pornit în baza art. 105 Cod penal a fost încetat pe motivul intervenirii termenului de prescripție a răspunderii contravenționale.

În rest sentința atacată a fost menținută.

6.1. Pentru de a decide astfel, instanța de apel a constatat că, analizând totalitatea de probe acumulate la cauza penală sus-indicată și apreciindu-le, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, a constatat următoarele:

Este cert stabilit că, inculpatul Butoi Gheorghii în perioada de timp 10.04.2015-20.04.2015, ora exactă nefiind posibil de stabilit, aflându-se în s. Olișcani, r-1 Șoldănești, intenționat cu scop de profit și de a sustrage pe ascuns averea altor persoane, prin deteriorarea lacătelor de la ușile de la intrare, a pătruns în casa de locuit, ce aparține cet. Bezdîga Svetlana, amplasată în s. Olișcani, r-1 Șoldănești, de unde a sustras pe

ascuns cuptorul electric cu costul de 350 lei, aragazului cu costul de 300 lei și suportul din metal pentru tăiat lemne în sumă de 100 lei, în total bunuri în suma de 750 lei.

De asemeni inculpatul Butoi Gheorghii se învinuiește de către organul de urmărire penală de comiterea furtului de bunuri din gospodăria cet. Bezdîga Svetlana cu cauzarea de daune în proporții considerabile și anume că în perioada de timp 10.04.2015-20.04.2015, ora exactă nefiind posibil de stabilit, aflându-se în s. Olișcani, r-1 Șoldănești, intenționat cu scop de profit și de a sustrage pe ascuns averea altor persoane, în repetate rânduri prin deteriorarea lacătelor de la ușile de la intrare, a pătruns în casa de locuit, ce aparține cet. Bezdîga Svetlana, amplasată în s. Olișcani, r-1 Șoldănești, de unde a sustras pe ascuns o oglindă în trei părți cu costul de 200 lei, două ceaune mari cu volumul de 8 l la prețul unuia de 125 lei, în total 250 lei, un lighean de metal cu volumul de 25 l cu prețul de 200 lei, o cratiță din metal cu volumul de 6 l cu prețul de 100 lei, două topoare la prețul unuia de 50 lei în total 100 lei, un ciocan mare la prețul de 80 lei, un set de chei pentru autoturism la prețul de 150 lei, o cociorvă din metal la prețul de 50 lei, prin ce a cauzat părții vătămate un prejudiciu în proporții considerabile în sumă totală de 1130 lei

Vinovăția inculpatului Butoi Gheorghii de comiterea infracțiunii de sustragere pe ascuns din gospodăria lui Bezdîga Svetlana a bunurilor în sumă totală de 750 lei a fost demonstrată prin probele cercetate și verificate în ședința de judecată a instanței de fond și de apel: declarațiile părții vătămate Bezdîga Svetlana; declarațiile martorilor Gonța Vadim, Brînză Petru, Capbătut Igor, Mihailă Vasile, Vdovîi Tamara; Rabii Claudia; procesul-verbal de cercetare la fața locului din 21 aprilie 2015.

Astfel, fiind analizate declarațiile inculpatului, precum și conținutul documentelor cercetate, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a ajuns la concluzia, că probatoriul administrat nu dovedește vinovăția inculpatului în sustragerea următoarelor bunuri: „...oglinďă în trei părți cu costul de 200 lei; două ceaune mari cu volumul de 8 l la prețul unuia de 125 lei, iar în total în sumă de 250 lei; un lighean din metal cu volumul de 25 l cu prețul de 200 lei; o cratițe din metal cu volumul de 6 l cu prețul de 100 lei; două topoare la prețul unuia de 50 lei, în total în sumă de 100 lei; un ciocan mare la prețul de 80 lei; un set de chei pentru autoturism la prețul de 150 lei; o cociorvă din metal la prețul de 50 lei...” - în total bunuri în sumă de 1130 lei.

Instanța de apel a menționat că instanța de fond corect a conchis că declarațiile martorilor Gonța Vadim, Brînză Petru, Capbătut Igor, Mihailă Vasile, Vdovîi Tamara, Rabii Claudia, precum și procesul-verbal de cercetare la fața locului din 21 aprilie 2015 - probe prezentate în sprijinul învinuirii în prima instanță (pe episodul de sustragere a bunurilor în sumă de 1130 lei), sânt adiacente și indirecte în raport cu declarațiile

inculpatului, astfel încât din conținutul lor nu rezultă date informative, clare și precise cu privire la bunurile, în sumă de 1130 lei, care se pretind că au fost sustrase de la partea vătămată Bezdîga Svetlana.

În atare situație, sentința atacată (pe episodul de sustragere a bunurilor în sumă de 1130 lei) este legală, întemeiată și motivată, prima instanță acordând deplină eficiență prevederilor stipulate în art. art. 8 alin. (3), 101, 384 alin. (3), (4); art. 390 alin. (1) pct. 3), 394 alin. (3) și 396 Cod de procedură penală.

De asemeni instanța de apel a reținut, că în pofida faptului, că inculpatul Butoi Gheorghii atât în cadrul urmăririi penale, cât și pe parcursul cercetării judecătorești a susținut cu vehemență nevinovăția sa în comiterea actului de furt agravat din gospodăria cet. Bezdîga Svetlana, instanța analizând în ansamblu probele concludente și pertinente, administrate la cauza penală, audiind participanții în proces, corect a conchis ca fiind demonstrată, în cadrul cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului Bezdîga Svetlana în partea sustragerii din gospodăria lui Bezdîga Svetlana a cuptorului electric cu costul de 350 lei, aragazului cu costul de 300 lei și suportului din metal pentru tăiatul lemnului în sumă de 100 lei, iar în total în sumă de 750 lei, or, aceste bunuri au fost depistate la domiciliul cet. Rabii Claudia în temeiul înștiințării telefonice a lui Rabii Vasile din 20.04.2015.

Astfel, instanța de fond, la adoptarea sentinței contestate în partea condamnării lui Butoi Gheorghii în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d), Cod penal (epizodul sustragerii pe ascuns din gospodăria lui Bezdîga Svetlana a bunurilor în sumă totală de 750 lei), deși corect a stabilit situația de fapt precum și vina inculpatului în faptul sustragerii bunurilor în sumă de 750 lei, incorect a stabilit circumstanțele de drept, și astfel, eronat a ajuns la concluzia că, inculpatul Butoi Gheorghii urmează a fi recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii în cauză.

Potrivit dispoziției art. 18 Cod contravențional (în redacția Legii nr. 208 din 17.11.2016) se consideră proporții mici valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, trecute peste frontiera vamală sau valoarea pagubei pricinuite care, la momentul săvârșirii contravenției, nu depășește 20% din quantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat, aprobat de Guvern pentru anul în curs la data săvârșirii faptei.

Prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 974 din 04.12.2014 s-a aprobat quantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2015, în mărime de 4500 lei. Respectiv, la momentul săvârșirii infracțiunii de furt de către Butoi Gheorghii, în perioada anterior menționată, 20% din quantumul salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2015 constituia suma de 900 lei, ceea ce la rândul

său constituie proporții mici.

Prin urmare, având în vedere că valoarea bunurilor sustrate de către Butoi Gheorghii pentru care el este condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, este de 750 lei, ceea ce constituie proporții mici în sensul reglementărilor din Codul contravențional, urmează a fi aplicate prevederile art. 10 alin. (1) Cod penal, potrivit cărora legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, a conchis că prima instanță eronat a aplicat prevederile art. 389 Cod de procedură penală și greșit a emis o sentință de condamnare în privința lui Butoi Gheorghii, fiind recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, or, potrivit celor constatate în cadrul cercetării judecătorești, instanța de fond urma să înceteze procesul penal de învinuire a lui Butoi Gheorghii în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal cu atragerea la răspundere contravențională în baza art. 105 Cod contravențional, după semnele sustragerii în proporții mici din avutul proprietarului prin furt, or în acțiunile lui Butoi Gheorghii se regăsesc pe deplin elementele acestei contravenții.

Astfel, audiind participanții la proces în raport cu probele verificate și cercetate în ședința de judecată în apel, apreciind probele conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenții și veridicități iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, instanța de apel a ajuns la concluzia încetării procesului penal în privința inculpatului Butoi Gheorghii (epizodul sustragerii pe ascuns din gospodăria lui Bezdîga Svetlana a bunurilor în sumă totală de 750 lei) în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, cu atragerea la răspundere contravențională în baza art. 105 Cod contravențional - ca sustragere în proporții mici din avutul proprietarului prin furt.

Totodată, instanța de apel a conchis că procesul contravențional în privința lui Butoi Gheorghii (epizodul sustragerii pe ascuns din gospodăria lui Bezdîga Svetlana a bunurilor în sumă totală de 750 lei) în baza art. 105 Cod contravențional urmează a fi încetat pe motiv că a expirat termenul de prescripție prevăzut la art. 30 Cod contravențional, în vigoare la momentul comiterii contravenției, care era 3 luni.

În contextul celor menționate s-a reținut faptul că Butoi Gheorghii a comis contravenția prevăzută de art. 105 Cod contravențional, în perioada de timp 10.04.2015-20.04.2015 și la momentul pronunțării deciziei termenul general de prescripție a

răspunderii contravenționale de 3 luni a expirat.

Prin urmare, instanța de apel a considerat necesar de a admite apelul procurorului, sentința casată parțial, inclusiv în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, pronunțând o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

7. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, care indicând drept temeiuri de recurs art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, de către un alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, recurentul invocă următoarele:

- analizând decizia pronunțată pe caz de către instanța de apel, acuzarea constată greșită decizia instanței cu privire la recalificarea acțiunilor lui Butoi Gheorghii de la art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la contravenția prevăzute de art. 105 Cod contravențional, or, constatăm că instanța de apel în mod eronat a constatat și apreciat atât fapta comisă de către inculpat, cât și modul în care a fost săvârșită de aceasta;

- în cazul în care instanța de apel nu este de acord cu aprecierea probelor de către acuzare și a ajuns la concluzia calificării acțiunilor lui Butoi Gheorghii în baza art. 105 Cod contravențional, urma să dezvăluie această concluzie expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la baza deciziei de achitare, fapt care pe caz nu a avut loc, fiind efectuată o apreciere eronată și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale;

- instanța nu a ținut de acele motive aduse de către procuror, motive care vin să combată în totalitate argumentele aduse de către instanța de fond și care vin să dovedească întreg volum al învinuirii aduse inculpatului Butoi Gheorghii, în cererea sa de apel și prin urmare se constată că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor apelului procurorului;

- contrar acestora, instanța de apel în dispunerea soluției pe caz, s-a bazat în exclusivitate pe versiunea inculpatului care nu și-a recunoscut vinovăția.

Astfel, la achitarea inculpatului Butoi Gheorghii, pe capătul de acuzare aferent sustragerii pe ascuns din gospodăria lui Bezdîga Svetlana a bunurilor în sumă totală de 1130,00 lei, instanțele de judecată greșit au reținut că învinuirea incriminată lui Butoi Gheorghii nu a fost confirmată cu certitudine de probele prezentate, în pofida faptului că toți martorii audiați în faza de urmărire penală indică faptul că Butoi Gheorghe a comis infracțiunea;

- în cadrul urmăririi penale organul de urmărire penală nu a reușit să stabilească soarta tuturor bunurile sustrase, însă, cu toate acestea, probele administrate pe cauză

corespund cerințelor stipulate de art. 93-101 Cod de procedură penală, adică sunt pertinente, concludente, utile pentru a putea fi puse la baza unei sentințe de condamnare, ele fiind în coroborare între ele și demonstrând vinovăția lui Butoi Gheorghii în sensul învinuirii aduse, în deplină măsură ținând cont de circumstanțele cauzei, prevederile legale și persoana vinovată;

- în ansamblu, declarațiile părții vătămate Bezdîga Svetlana date atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești denotă cu certitudine comiterea infracțiunii de către Butoi Gheorghii, ori partea vătămată a indicat din start toate bunurile sustrase, a indicat că-l bănuiește pe Butoi Gheorghii de sustragerea tuturor bunurilor;

- la fel, toți martorii audiați în cadrul urmăririi penale și cercetărilor judecătorești au indicat circumstanțele cunoscute de ei, inclusiv toți au indicat că le este cunoscut că Butoi Gheorghii a comis furtul, că acesta propunea spre vânzare bunurile sustrase;

- martorul Rabii Claudia și-a schimbat declarațiile date în cadrul cercetărilor judecătorești comunicând că nu a cunoscut că Butoi Gheorghii a pus bunurile la ea în ogradă și că a presupus acesta, însă declarațiile acesteia pot fi calificate critic din motiv că aceasta este vecina lui Butoi Gheorghii, a trecut mult timp de la comiterea faptei astfel aceasta putea să fie influențată să-și schimbe declarațiile;

- și probele scrise anexate la cauză, confirmă vinovăția inculpatului Butoi Gheorghii, astfel în cadrul cercetării la fața locului, în gospodăria părții vătămate Bezdîga Svetlana, la locul comiterii infracțiunii, s-a stabilit că modul de pătrundere în casa de locuit și din gospodărie sunt identice prin deteriorarea lacătelor;

- la fel, inculpatul Butoi Gheorghii pe perioada vizată în învinuire nu avea un loc de muncă și nu dispunea de careva venituri regulate, acesta anterior a mai comis furturi;

- instanța de apel a dat prioritate nefondată probelor apărării în detrimentul probelor acuzării care demască acțiunile ilegale ale inculpatului, respectiv care stabilesc adevărul;

- acuzarea a sesizat că prin probele cercetate s-a dovedit cu certitudine că furtul din gospodăria părții vătămate Bezdîga Svetlana a fost comis în perioada de timp 10.04.2015-20.04.2015.

Prin urmare, se constată că anume în această perioadă a și fost comisă sustragerea tuturor acelor bunuri indicate în actul de învinuire, iar în situația în care se constată că în perioada de timp 10.04.2015-20.04.2015 anume inculpatul Butoi Gheorghii a pătruns în domiciliul părții vătămate Bezdîga Svetlana și se dovedește că anume el a și sustras întreg volum al bunurilor indicate, or, în caz contrar, instanțele de judecată, prin

excluderea din învinuirea lui Butoi Gheorghii a acelei părți din bunurile sustrase, ar admite că acestea au fost sustrase în alte circumstanțe, fapt care însă nu s-a adeverit;

- instanța de apel la adoptarea deciziei nu a dat apreciere corectă și justă a cumulului de probe cercetate în prezenta cauză, soluție care nu poate fi menținută or probatoriul administrat vine să combată motivele invocate de instanțe.

8. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta este în măsură să desființeze hotărârea recurată și de aceia se dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În lumina practicii constante a CtEDO și a instanțelor naționale, în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, de vreme ce viciul fundamental admis în cadrul unei proceduri precedente, care afectează hotărârea pronunțată, este o ignorare esențială a drepturilor și libertăților garantate de CtEDO, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale, instanțele de recurs sunt obligate de a rectifica eroarea de procedură comisă de instanțele ierarhic inferioare, în caz contrar art. 6 CtEDO este încălcat, or se afectează echitatea procedurii (*hotărârea CtEDO Leoni vs Italia*).

Reieșind din conținutul recursului ordinar declarat, se reține că acesta este întemeiat în baza pct. 6) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală – *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, în cazul în care hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Verificând criticile expuse în recurs în raport cu decizia, Colegiul constată, că acestea sânt întemeiate și că erorile de drept nu pot fi corectate în prezenta procedură, or instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza în fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor legii procesual-penale.

Una din condițiile adoptării unei sentințe legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată. La întocmirea ei instanța trebuie să îndeplinească cerințele art. 394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală, în aceeași consecutivitate.

Astfel, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă: 1) descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se: locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii; 2) probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe; 3) indicații asupra circumstanțelor care atenuează sau

aggravează răspunderea; 4) în cazul când o parte a acuzației este considerată neîntemeiată – temeiurile pentru aceasta; 5) încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, motivele pentru modificarea învinuirii dacă la judecată s-a efectuat așa ceva; 6) mențiunea referitor la recidivă.

Verificând asupra principiului respectării normelor de drept procesual menționate, Colegiul penal lărgit constată că, potrivit rechizitoriului inculpatul Butoi Gh. a fost învinuit de către organul de urmărire penală de faptul că „În perioada de timp 10.04.2015-20.04.2015, ora exactă nefiind posibil de stabilit, aflându-se în s. Xxxxx, r-l Xxxxx, intenționat cu scop de profit și de a sustrage pe ascuns averea altor persoane, în repetate rânduri prin deteriorarea lacătelor de la ușile de la intrare, **a pătruns în casa de locuit, ce aparține cet. Bezdîga Svetlana, amplasată în s. Xxxxx, r-l Xxxxx, de unde a sustras pe ascuns o oglindă în trei părți cu costul de 200 lei, un aragaz de masă la prețul de 300 lei, un cuptor electric la prețul de 350 lei, două ceaune mari cu volumul de 8l la prețul unuia de 125 lei, în total 250 lei, un lighean de metal cu volumul de 25l cu prețul de 200 lei, o cratiță din metal cu volumul de 6l cu prețul de 100 lei, un suport din metal pentru tăiat lemne la prețul de 100 lei, două topoare la prețul unuia de 50 lei în total 100 lei, un ciocan mare la prețul de 80 lei, un set de chei pentru autoturism la prețul de 150 lei, o cociorvă din metal la prețul de 50 lei, prin ce a cauzat părții vătămate un prejudiciu în proporții considerabile în sumă totală de 1880 lei.” Acțiunile inculpatului fiind încadrate în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal - furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, **săvârșit prin pătrundere în încăpere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.****

Prin sentință inculpatul Butoi Gh. a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, pe capătul de acuzare, aferent sustragerii pe ascuns a bunurilor din gospodăria cet. Bezdîga Svetlana în sumă totală de 750 lei, în perioada 10.04.2015-20.04.2015, și achitat de învinuirea adusă în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, pe capătul de acuzare, aferent sustragerii pe ascuns a bunurilor din gospodăria cet. Bezdîga Svetlana în sumă totală de 1130 lei, în perioada 10.04.2015-20.04.2015, pe motiv că în acțiunile inculpatului nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

Analizând sentința, Colegiul statuează că, prima instanță deși la recunoscut vinovat pe Butoi Gh. de „sustragerea pe ascuns a bunurilor din gospodăria cet. Bezdîga Svetlana în sumă totală de 750 lei, în perioada 10.04.2015-20.04.2015”, nu a respectat prevederile art. 394 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, potrivit cărora **partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită**, indicându-se: locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii. Or, în descriptivul

sentinței instanța reține că „*inculpatul Butoi Gheorghii se învinuiește de către organul de urmărire penală (...)*”.

Totodată, Colegiul reține că, prima instanță neîntemeiat a divizat fapta stabilită prin rechizitoriu în două epizoade. Or, în cazul în care inculpatul este învinuit de comiterea unei singure infracțiuni calificate pe un singur articol din Codul penal și o parte din învinuire nu s-a confirmat și această situație nu impune schimbarea calificării faptei săvârșite, este suficient ca instanța în partea descriptivă să indice doar motivele recunoașterii învinuirii în această parte neîntemeiată cu excluderea lor și stabilirea faptei în partea vinovăției, fără achitarea pe o parte din învinuire și condamnarea pe altă parte.

Instanța de apel rejudecând cauza a ajuns la altă soluție vizavi de încadrarea juridică a faptei infracționale ce urmează a fi reținută în sarcina lui Butoi Gh. și anume că „*potrivit celor constatate în cadrul cercetării judecătorești, instanța de fond urma să înceteze procesul penal de învinuire a lui Butoi Gheorghii în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal cu atragerea la răspundere contravențională în baza art. 105 Cod contravențional, după semnele sustragerii în proporții mici din avutul proprietarului prin furt, or în acțiunile lui Butoi Gheorghii se regăsesc pe deplin elementele acestei contravenții.*”

Astfel, Colegiul penal lărgit nu poate ralia nici la statuările instanței de apel, considerându-le eronate, instanța dând o interpretare necorespunzătoare textelor legii materiale penale și contravenționale. Or, conform învinuirii înaintate prin rechizitoriu, cât și instanța de apel la descrierea faptei criminale considerată ca fiind dovedită (f.d. 172, vol. II), indică că acțiunea a avut loc *prin pătrundere*, calificativ ce nu este prevăzut de norma contravențională în baza căreia inculpatul a fost recunoscut vinovat.

În acest sens, Colegiul lărgit penal menționează că instanța de apel la recalificarea acțiunilor inculpatului urma să stabilească fapta în corespundere cu semnele calificative ale contravenției prevăzute la art. 105 Cod contravențional.

Din considerentele expuse, instanța de recurs statuează că prevederile pct. 6) și 12) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, fiind stabilite erorile de drept invocate de către procuror.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale invocate în cererea de apel și de recurs; să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului, să verifice și să aprecieze profund probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea o evaluare convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității

fiecărei probe examinate, să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, să aprecieze toate circumstanțelor cauzei, respectiv în caz de adoptare a unei concluzii de vinovăție sau nevinovăție a inculpatului, să emită o soluție clară, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Scutelnic Cătălin, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 03 martie 2020, în cauza penală privindu-l pe **Butoi Gheorghii Xxxxx**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Pronunțată integral la **22 decembrie 2020**.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana

Burduh Victor

Stratulat Galina